

Số: /BNN-TY

Hà Nội, ngày tháng năm

V/v tập trung nguồn lực và khẩn trương triển khai các biện pháp kiểm soát, phòng, chống bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò

Kính gửi: Ủy ban nhân dân tỉnh Lạng Sơn

Theo báo cáo của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Lạng Sơn tại Công văn số 19/BC-SNN ngày 27/10/2020 và kết quả điều tra dịch bệnh của các Đoàn công tác thuộc Cục Thú y cho thấy hiện nay đã xuất hiện bệnh Viêm da nổi cục trên gia súc tại các địa bàn thuộc tỉnh Lạng Sơn, cụ thể như sau:

1. Thông tin tóm tắt về bệnh Viêm da nổi cục

- Bệnh Viêm da nổi cục (tên tiếng Anh là Lumpy Skin Disease, viết tắt là LSD) là bệnh truyền nhiễm do vi rút thuộc họ *Poxviridae* gây ra trên trâu, bò. Vi rút này không gây bệnh trên người.

- Đường truyền lây chủ yếu qua côn trùng đốt như muỗi, ruồi, ve; bệnh cũng có thể lây truyền do vận chuyển trâu, bò mang mầm bệnh, sử dụng chung máng uống, khu vực cho ăn, sữa, tinh dịch và qua tiếp xúc trực tiếp.

- Thời gian ủ bệnh trung bình khoảng 4 - 14 ngày. Tỷ lệ trâu, bò mắc bệnh khoảng 10 - 20%; tỷ lệ chết khoảng 1 - 5%.

- Triệu chứng chính của bệnh bao gồm: Sốt cao (có thể trên 41°C), bỏ ăn, giảm tiết sữa, da và niêm mạc nổi những nốt sần có đường kính khoảng 2 - 5 cm, đặc biệt là ở vùng da cổ, đầu, bầu vú, cơ quan sinh dục và vùng đáy chậu.

- Các biện pháp phòng, chống bệnh chính bao gồm: Chủ động theo dõi, giám sát để kịp thời phát hiện sớm các trường hợp trâu, bò mắc bệnh, tiêu hủy trâu, bò mắc bệnh và tiêm phòng cho trâu, bò.

- Hiện nay, trên thế giới đã có vắc xin phòng bệnh Viêm da nổi cục, nhưng Việt Nam chưa nhập khẩu vắc xin này.

Chi tiết về bệnh Viêm da nổi cục tại Phụ lục 1.

2. Tình hình dịch bệnh Viêm da nổi cục trên gia súc tại tỉnh Lạng Sơn

a) Mô tả sơ lược tình hình dịch bệnh

Theo báo cáo của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (PTNT) tỉnh Lạng Sơn tại Công văn số 19/BC-SNN ngày 27/10/2020, tình hình xuất hiện bệnh Viêm da nổi cục tại tỉnh Lạng Sơn, cụ thể như sau:

- Ngày 13/10/2020 Chi cục Chăn nuôi và Thú y tỉnh nhận được tin báo từ Trung tâm dịch vụ Nông nghiệp huyện Hữu Lũng về việc tại hộ gia đình bà

Lương Thị Xuân tại thôn Bông và hộ gia đình ông Hoàng Văn Hà tại thôn Kép III, xã Quyết Thắng, huyện Hữu Lũng, mỗi hộ có 01 con bò ốm có những biểu hiện triệu chứng như: xuất hiện nhiều u cục nổi dưới da, nhiều vết loét đóng vảy tại nhiều vị trí khác nhau trên cơ thể bò.

- Ngày 14/10/2020 Chi cục Chăn nuôi và Thú y tỉnh đã xuống kiểm tra tại hộ gia đình ông Hoàng Văn Hà ở thôn Kép III bò có triệu chứng: nhiều nốt loét đã đóng vảy xuất hiện nhiều nơi trên cơ thể bò. Tại hộ gia đình bà Lương Thị Xuân ở thôn Bông bò xuất hiện nhiều u cục nổi dưới da, hạch lâm ba ben sưng to, chảy nhiều nước mũi trong suốt. Chi cục đã tổ chức lấy 02 mẫu huyết thanh và 01 mẫu vẩy da gửi xét nghiệm. Ngày 20/10/2020, Cục Thú y đã thành lập Đoàn công tác đến xã Quyết Thắng, huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn để tổ chức điều tra, lấy mẫu xét nghiệm. Kết quả, ngày 26/10/2020, Trung tâm Chẩn đoán thú y Trung ương đã có phiếu trả lời kết quả xét nghiệm với kết luận 01/08 mẫu bò của hộ gia đình Lương Thị Xuân, thôn Bông, xã Quyết Thắng, huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn dương tính với bệnh Viêm da nổi cục.

Ngày 28/10/2020, Cục Thú y tiếp tục thành lập Đoàn công tác (gồm có Lãnh đạo Cục Thú y, Lãnh đạo và các cán bộ của Phòng Dịch tễ, Trung tâm Chẩn đoán thú y Trung ương, Chi cục Thú y vùng II) phối hợp với Đoàn công tác của Sở Nông nghiệp và PTNT (gồm có: Lãnh đạo Sở, Lãnh đạo Chi cục Chăn nuôi và Thú y, Lãnh đạo Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp huyện Hữu Lũng và đại diện một số cơ quan liên quan) đến kiểm tra thực tế tại xã Yên Bình và xã Quyết Thắng, cụ thể:

- Tại xã Yên Bình: Sơ bộ, Đoàn công tác đã xác định được tại thôn Đông La, tổng cộng có 77 hộ nuôi trâu bò, với tổng đàn 195 con trâu bò (bao gồm 49 con trâu và 146 con bò); trong đó, có ít nhất 15 con bò có biểu hiện rõ ràng của bệnh Viêm da nổi cục và 04 con bê (do các chủ hộ nuôi báo) bị chết vì bệnh. Đoàn công tác đã lấy nhiều loại mẫu của 06 con bò. Kết quả, tất cả 06 bò này dương tính với bệnh Viêm da nổi cục.

- Tại xã Quyết Thắng: Đoàn công tác tiến hành mổ khám, kiểm tra bệnh tích, lấy mẫu xét nghiệm và tiêu hủy bò bệnh. Kết quả xét nghiệm lần 3 bò này (trước đó đã lấy mẫu xét nghiệm 02 lần) đều cho dương tính với bệnh Viêm da nổi cục.

b) Nhận định tình hình

Trên cơ sở kết quả kiểm tra, lấy mẫu xét nghiệm nhiều gia súc của nhiều hộ chăn nuôi tại 02 xã Quyết Thắng và xã Yên Bình cho thấy, khả năng dịch bệnh Viêm da nổi cục đã xuất hiện và lây lan ở nhiều địa phương thuộc địa bàn huyện Hữu Lũng, không loại trừ có khả năng dịch bệnh cũng có thể đã xuất hiện ở các địa phương khác nhưng chưa được phát hiện. Nguy cơ dịch bệnh lây lan diện rộng trong thời gian tới là rất cao.

3. Tổ chức phòng, chống dịch bệnh

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh Lạng Sơn tập trung các nguồn lực và khẩn trương triển khai các biện pháp kiểm

soát, phòng, chống bệnh Viêm da nổi cục trên gia súc theo đúng quy định của Luật thú y, các văn bản hướng dẫn thi hành Luật; trong đó chú trọng tổ chức ngay những biện pháp sau:

a) Đối với địa phương đã có gia súc có biểu hiện của bệnh, có kết quả xét nghiệm dương tính với bệnh Viêm da nổi cục

- Tổ chức cách ly toàn bộ gia súc chưa có biểu hiện của bệnh Viêm da nổi cục; nuôi nhốt trâu, bò tại các khu vực có gia súc mắc bệnh, nghi mắc bệnh.

- Tổ chức tiêu hủy toàn bộ gia súc có kết quả xét nghiệm dương tính với bệnh Viêm da nổi cục, hoặc gia súc trong cùng địa bàn cấp xã (đã có kết quả xét nghiệm dương tính) có biểu hiện lâm sàng của bệnh Viêm da nổi cục.

- Hỗ trợ cho chủ vật nuôi có gia súc buộc phải tiêu hủy do dịch bệnh với định mức, quy trình và điều kiện theo quy định tại Khoản 4, Điều 5, Nghị định số 02/2017/NĐ-CP ngày 09/01/2017 của Chính phủ.

- Tổ chức tổng vệ sinh, phun thuốc sát trùng (bao gồm tiêu diệt côn trùng, ruồi, muỗi,...) liên tục trong vòng 03 tuần tại các hộ chăn nuôi có gia súc có biểu hiện bị bệnh, nghi bị bệnh; đồng thời tổng vệ sinh, phun thuốc sát trùng toàn bộ các vùng có nguy cơ cao, xung quanh hộ chăn nuôi có gia súc bị bệnh.

- Khoanh vùng dịch, xã có dịch và lập chốt tạm thời để kiểm soát việc vận chuyển trâu, bò ra, vào các xã có dịch; trường hợp cần thiết thành lập đội kiểm soát lưu động để kịp thời phát hiện, ngăn chặn và xử lý các trường hợp có tình vận chuyển gia súc ra, vào các xã có dịch.

- Tổ chức rà soát, thống kê các hộ chăn nuôi trâu, bò, dê trên địa bàn tất cả các xã thuộc huyện Hữu Lũng; trong đó lưu ý, ghi rõ thông tin tình trạng gia súc khỏe mạnh, gia súc có biểu hiện bị bệnh, thời gian xuất hiện các triệu chứng của bệnh, tình trạng xuất bán, giết mổ, vận chuyển gia súc ra khỏi địa bàn xã.

- Tổ chức kê khai số lượng gia súc, đề nghị người chăn nuôi trên địa bàn xã có dịch cam kết không bán chạy, không giết mổ, không vứt xác gia súc chết, gia súc bệnh ra môi trường.

- Tổ chức thông tin, tuyên truyền, hướng dẫn người dân chủ động giám sát gia súc có biểu hiện bị bệnh, nghi bị bệnh, kịp thời phát hiện, báo cáo chính quyền, cơ quan thú y và triển khai các biện pháp phòng, chống dịch bệnh; hằng ngày tổng vệ sinh, phun thuốc sát trùng hoặc sử dụng vôi bột để sát trùng khu vực nuôi.

- Thực hiện các biện pháp phòng, chống bệnh Viêm da nổi cục theo hướng dẫn của Cục Thú y.

b) Đối với các địa phương khác chưa có gia súc có biểu hiện của Viêm da nổi cục

- Tổ chức thống kê toàn bộ các hộ chăn nuôi gia súc (trâu, bò, dê) trên địa bàn.

- Hướng dẫn người chăn nuôi chủ động giám sát gia súc, kịp thời phát hiện các trường hợp gia súc có biểu hiện bị bệnh, nghi bị bệnh, báo cáo chính quyền, cơ quan thú y và triển khai các biện pháp phòng, chống dịch bệnh; thường xuyên tổng vệ sinh, phụ thuộc sát trùng hoặc sử dụng vôi bột để sát trùng khu vực nuôi.

- Chỉ nhập, tiếp nhận gia súc rõ nguồn gốc, đã qua kiểm dịch theo quy định.

- Thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh theo quy định, bao gồm tiêm các loại vắc xin phòng bệnh cho đàn gia súc.

- Thực hiện các biện pháp phòng, chống bệnh Viêm da nổi cục theo hướng dẫn của Cục Thú y.

c) Chỉ đạo các cơ quan chuyên môn hướng dẫn người chăn nuôi và chủ động giám sát, trường hợp phát hiện gia súc nghi mắc bệnh Viêm da nổi cục, chủ động lấy mẫu gửi đến các phòng thử nghiệm của Cục Thú y để xét nghiệm; địa phương bố trí kinh phí chi trả phí xét nghiệm theo quy định.

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề nghị đồng chí Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Lạng Sơn chỉ đạo các Sở, ngành và chính quyền các cấp khẩn trương thực hiện các nội dung nêu trên và thông báo về Bộ các vấn đề phát sinh để phối hợp, xử lý kịp thời./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng Nguyễn Xuân Cường (để b/c);
- Cục Thú y và các đơn vị thuộc Cục (để t/h);
- Sở NN&PTNT, Chi cục CN&TY tỉnh Lạng Sơn (để t/h);
- Lưu: VT, TY.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Phùng Đức Tiến